

Norges
Handikapforbund

Innspill til arbeidet med statsbudsjettet for 2023 Helse- og omsorgskomiteen

Norges Handikapforbund jobber for et samfunn der mennesker med nedsatt funksjonsevne får oppfylt våre menneskerettighetene, slik at vi kan være fullverdige og likestilte borgere. Et slikt samfunn krever bl.a at funksjonshemmede ikke skal ha store ekstrakostnader på grunn av sin funksjonsevne, at det finnes gode BPA-ordninger som sikrer at vi kommer ut av hjemmet og kan delta, økt satsing på rehabilitering og habilitering, at foreldre med funksjonshemmede barn kan bruke tid på jobb fremfor å koordinere barnets tjenester, et universelt utformet samfunn og lovfesting av menneskerettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. I dette statsbudsjettet beskrives marginaliseringen av funksjonshemmede som en stor utfordring, men tiltakene som kan avhjelpe mangler i stor grad. Da blir vi fortsatt stående på sidelinjen og levekårene våre blir sterkt svekket. Det er ikke bare brudd på våre menneskeretter – samfunnet taper også på at en så stor gruppe blir hindret i å delta og bidra til verdiskapningen i samfunnet.

.

Våre hovedkrav er:

- at det nye egenandelstaket ikke økes.
- at prosentvis egenandel på blåresepter ikke økes.
- at satsingen på habilitering og rehabilitering økes.
- at bevilgningen til barnekoordinatorordningen økes med 160 mill, øremerkes, og at det gis klarere retningslinjer.
- at statens toppfinansiering til ressurskrevende tjenester økes slik at funksjonshemmedes rettigheter blir innfridd i kommunene. Innslagspunktet må vesentlig ned.
- at foreldre til barn med funksjonsnedsettelse, eller alvorlig sykdom gis tilgang til sine mindreårige barns digitale journaler.

Ta gjerne kontakt med oss for mer informasjon.

Nestleder Magnhild Sørbotten, Norges Handikapforbund, mobil 916 12 875, magnhild7@gmail.com

Felles egenandelstak

Prog.kat. 30.50 Legehjelp, legemidler mv, kap. 2752 Refusjon av egenbetaling, post 72 Egenandelstak.

Egenandelstaket foreslås økt med 4,07%. I Inneværende år økte det med 18,7%. Samlet gir det en økning på 23,6% over to år. Det gir et signal om at effekten av felles egenandelstak ønskes fjernet. I tillegg foreslås det å øke den prosentvise egenandelen for legemidler og medisinsk forbruksmateriell på blå resept fra 39% til 50%, noe som betyr at kostnadene for pasienten kommer raskere. Det er spesielt alvorlig for de med dårlig råd og de som har store ekstrakostnader. Mange med nedsatt funksjonsevne har betydelige ekstrakostnader på grunn av sin funksjonsevne - i tillegg til egenandelstaket. Kostnadene er økende, mens kompensatoriske ordninger står stille. Våre medlemmer melder stadig oftere om forverring i økonomiske levekår. Mange rapporterer at de må velge mellom livsnødvendige legemidler, livsnødvendig medisinsk forbruksmateriell og nødvendig fysioterapi. De har ikke råd til den helsehjelpen de trenger. Å ha råd til helsehjelp er viktig for å opprettholde både egen helse, arbeids- og samfunnsdeltagelse. NHF kan ikke akseptere en negativ utvikling i levekårsgapet mellom funksjonshemmede og ikke-funksjonshemmede. Egenandelstaket og prosentvis egenandel på blåresepter må stå uendret.

- **NHF ber komiteen** beholde egenandelstaket på dagens nivå.
- **NHF ber komiteen** om ikke å øke prosentvis egenandel på blåresepter.

Habilitering og rehabilitering

Prog.kat. 10.30 Spesialisthelsetjenesten, kap. 733 Habilitering og rehabilitering

Habilitering og rehabilitering er et stort samfunnsansvar. Riktig og tidlig nok rehabilitering er svært viktig for best mulig helse og for deltagelse i arbeids-, sosialt- og samfunnsnivå. God habilitering og rehabilitering gir sparte kostnader på trygdeytelser, tidlig institusjonsplass, tilrettelagte boliger osv. Det er mao dyrt å ikke satse på habilitering og rehabilitering. Budsjettet viser et samlet kutt på 4,9%.

- **NHF ber komiteen** øke satsingen på habilitering og rehabilitering.

Likeverdsreformen – lovfestet rett til barnekoordinator

HOD avsnitt 2.42

KDD prog.kat. 10.60 Kommunesektoren mv, kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

Riksrevisjonen har avdekket alvorlig svikt i kommunenes rolle som koordinator for barn med nedsatt funksjonsevne og deres familier. Staten får kritikk for ikke å ha fulgt godt nok opp at koordinatorordningen fungerer i samsvar med intensjonene. Svært mange familier bruker mye tid og krefter til å selv ta koordineringen. Det er positivt at det også i 2023 avsettes midler til kommunenes arbeid med barnekoordinator, men for å få samme helårseffekt som i 2022 må beløpet økes. Den foreslåtte veilederen gir ikke kommunene gode nok føringer. Midlene må derfor øremerkes og det må gis klarere retningslinjer for hvordan barnekoordinatorordningen skal praktiseres.

- **NHF ber komiteen** øke bevilgningen til barnekoordinator med 160 mill.
- **NHF ber komiteen** gi tydelige føringer om at midlene må øremerkes barnekoordinatorordningen.
- **NHF ber komiteen** sørge for klarere retningslinjer for hvordan ordningen skal praktiseres.

Digital journal og den mindreårige pasientens helsetjeneste

Prog.kat. 10.00 Helse- og omsorgsdepartementet mv, kap. 701 E-helse, helseregistre mv, post 72 Nasjonale e-helseløsninger

Mange barn med nedsatt funksjonsevne har stort og sammensatt behov for helsehjelp. For foreldrene er det å ha tilgang til sitt mindreårige barns digitale journal på Helse Norge effektiviserende. Det er også noe de kan kreve etter barnelovens §47. Det gir bedre oversikt, letter oppfølgingen, danner grunnlag for søknader om avlastning, støttekontakt, hjelpestønad, BPA, etc. Det sikrer mao at foreldrene kan ivareta sitt barns interesser, slik de er pålagt. Hovedregel må være at foreldre automatisk gis tilgang når barnet gir samtykke, og helsepersonell ikke aktivt motsetter seg det. Tilsvarende må gjelde for barn uten samtykkekompetanse.

- **NHF ber komiteen** sikre at foreldre til barn med funksjonsnedsettelse, eller alvorlig sykdom gis tilgang til sine mindreårige barns digitale journaler.

Ressurskrevende tjenester.

HOD programkategori 10.60 Omsorgstjeneste

KDD programkategori 13.70, kap. 575. Post 60 Toppfinansiering

Tilskuddet til ressurskrevende tjenester er en statlig overslagsbevilgning til kommunene. Tilskuddet kompensere for lønnsutgifter i omsorgstjenester til personer under 67 år med bistandsbehov. Regjeringen har jevnlig økt innslagspunktet. Det betyr at statens andel reduseres, mens kommunenes andel øker. For 2023 foreslår regjeringen å videreføre innslagspunktet fra 2022, justert med forventet lønnsvekst på 3,8 pst., til kr 1 526 000. Det betyr at staten opprettholder sitt høye innslagspunkt, i en tid med presset kommuneøkonomi. Dette får konsekvenser for innbyggere som trenger tjenester for å leve et selvstendig liv, likestilt med andre. NHF ser at kommuner og bydeler ofte henviser til økt innslagspunkt når de kutter i tjenestetilbudet, for eksempel BPA (Brukerstyrt personlig assistanse), til mennesker med nedsatt funksjonsevne. NHF mener at staten må ta et økt ansvar for å sikre forutsigbar finansiering og likeverdige tjenester uavhengig av bosted. Konsekvensene av regjeringens forslag er en stimulering til bruk av institusjonslignede løsninger i stedet for kommunale tjenester og likestillingsverktøyet BPA. Samfunnet må sikre tjenester som gir innbyggere rettigheter og muligheter til å kunne bo hvor man vil og med hvem man vil, i tråd med FN-konvensjonen CRPD.

- **NHF ber komiteen** styrke statens toppfinansiering slik at funksjonshemmedes rettigheter blir innfridd i kommunene. Innslagspunktet for toppfinansieringen må vesentlig ned.

Norges Handikapforbund, 10.10.2022.